

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 7. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515389451888/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

Brudstykker af en Landsbydegns Dagbog

Foulum, den 1ste Januar 1708.

Gud skjenke os Alle et glædeligt Nytaar! og bevare vor gode Hr. Søren! han slukkede Lyset i aftes, og Moder siger, han lever ikke til næste Nytaar; men det har vel intet at betyde. – Det var ellers en fornøielig Aften: da Hr. Søren tog sin Hue af efter Maaltidet og sagde, som han pleier: *agamus gratias* pegte han paa mig istedet for Jens. Det var første Gang jeg læste vor latinske Bordbøn; idag et Aar læste Jens; men jeg gjorde store Øine, for da forstod jeg ikke et Ord, og nu kan jeg det halve af Cornelius. Det bæres mig for, at jeg skal blive Præst i Foulum; ak, hvor vil mine kjære Forældre glæde sig, om de leve den Dag! Og saa Præstens Jens kunde blive Biskop i Viborg – som hans Fader siger – nu hvem kan vide det? Gud raader for Alting; hans Villie skee! *amen in nomine Jesu!*

Foulum, den 3die September 1708.

Igaar har jeg ved Guds Naade fyldt mit femtende Aar. Nu kan Jens ikke gjøre mig stort i Latinen. Hjemme er jeg flittigere end han; jeg læser, mens han løber i Marken med Peer Skytte. Paa den Maade bliver han vel ikke Bisp. Den stakkels Hr. Søren! han seer det nok; Taa-terne staae ham i Øinene, naar han sommetider siger til ham: *omi fili! mi fili! otium est pulvinar diabolis* – Til Nytaar begynde vi paa græsk, Hr. Søren har givet mig et græsk Testamente: «Er det ikke nogle underlige Kragetæer? det er som en Slibesteen endnu for Dine Øine,» sagde han venlig til mig og kneb mig i Øret, som han altid gjør, naar han er fornoiet. Men Hillemand! hvor vil han see, naar han hører, at jeg allerede kan læse rask indenad!

Foulum die St. Martini.

Det bliver feil med Jens. – Hr. Søren var saa vred paa ham, at han talte Dansk til ham hele Dagen. Til mig talte han Latin; jeg hørte engang,

Læsefrugter bd. 23, 1824

at han sagde som for sig selv: *vellem hunc esse filium meum!* Det var mig han meente. Hvor Jens ogsaa hakkede jammerlig i sin Cicero! Jeg veed godt, hvoraf det kom, for iforgaars, da hans Fader var til Bryllup i Vinge, var han med Peer Skytte over i Lindum Skov, og – Gud bevare os! – en Vildbasse havde revet hans Buxer istykker. Han løi for sin Moder og sagde, at den Thiele Tyr havde gjort det; men hun gav ham en dygtig Kindhest – *habeat!*

Foulum, Calendis Januarii 1709.

Proh dolor! Hr. Søren er død! *vae me miserum!* Da vi havde sat os til bords Juleaften, lagde han Skeeen fra sig, og saae ret længe vemodigen paa Jens – *frangisti cor meum* sagde han sukkende, og gik ind i Sovekammeret. Ak! han reiste sig aldrig mere. Jeg har besøgt ham hver Dag siden, og han har givet mig mange gode Formaninger og Lærdomme; men nu seer jeg ham aldrig mere. I Torsdags saae jeg ham sidste Gang: aldrig skal jeg glemme, hvad han sagde, da han havde holdt ret en bevægelig Tale til mig: »Gud! giv min Søn et retskaffent Hjerte!» Han foldede sine magre Hænder, og lagde sig tilbage paa Puden: *patet! in manus tuas committo spiritum meum!* Det var hans sidste Ord. Da jeg saae, at Madamen tog Forklædet op til Øinene, løb jeg ud ret ilde tilmode. Uden for Døren stod Jens og græd: *seras dat poenas turpi poenitentia* tænkte jeg; men han faldt om min Hals og hulkede. Gud forlade ham hans Vildskab! Den har bedrøvet mig meest.

Foulum, Pridie Iduum Januarii MDCCIX.

Igaar gik min kjære Fader til Viborg, at han kunde faae Middagsmad til mig, naar jeg skal i Skolen. Hvor længes jeg efter den Tid! Jeg læser vel hele Dagen, men den er saa stakket nu, og Moder siger: at det ei slaar til at læse ved Lys – Jeg kan ikke komme tilrette med det Brev til Tuticanus – nei, da var det anderledes, mens den gode Hr. Søren levede! *eheu! mortuus est!*

Det er en forskrækkelig Vinter! Himmelen og Jorden staae i eet; der ligger en Sneedrive lige ud med Mønningen af vor Lade. Sidste Nat skjød Jens to Hærer i vor Raalhave – han har snart glemt sin stakkels Fader. Men faaer Peer Skytte det at vide, saa seer det galt ud.